

22. ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

Accrual basis = σύστημα καταχώρησης των εσόδων ή εξόδων, με βάση το οποίο η εγγραφή γίνεται την ημερομηνία της πραγματοποίησης και όχι την ημερομηνία είσπραξης ή πληρωμής.

Accrued interest = δεδουλευμένοι τόκοι.

Aggregates = τα συνολικά οικονομικά μεγέθη με τα οποία ασχολείται η μακροοικονομική π.χ. γενικό επίπεδο τιμών, συνολικό εισόδημα, συνολική αποταμίευση κλπ.

Algorithm = αλγόριθμος. Στην πληροφορική σημαίνει τη βήμα προς βήμα διαδικασία για την επίλυση ενός προβλήματος. Οι γλώσσες προγραμματισμού αποτελούν στην ουσία μέσα για την επίλυση αλγορίθμων. Θα χρησιμοποιηθεί στον μετατροπέα (converter) που θα δείχνει ένα χρηματικό ποσό σε εθνικό νόμισμα και σε Ευρώ.

Averaging provision = διάταξη που επιτρέπει στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους προς την κεντρική τράπεζα, όσον αφορά τις υποχρεωτικές καταθέσεις τους, στη βάση του μέσου όρου των καταθέσεων σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Το σύστημα των ελάχιστων υποχρεωτικών δεσμεύσεων του ΕΣΚΤ επιτρέπει την εφαρμογή μιας τέτοιας διάταξης. Συγκεκριμένα θα λαμβάνεται υπόψη ο ημερήσιος μέσος όρος σε μια περίοδο ενός μηνός.

Bank for International Settlements, BIS = Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών. Ιδρύθηκε το 1930 με έδρα τη Βασιλεία της Ελβετίας. Ο αρχικός σκοπός της ήταν να λειτουργήσει σαν κεντρική τράπεζα των κεντρικών τραπεζών όσον αφορά τα συστήματα πληρωμών και διακανονισμού και σαν εγγυητής διαφόρων διεθνών συμφωνιών. Μετά την ίδρυση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, το 1944, ο ρόλος της αποδυναμώθηκε. Ήδη με την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος και την ίδρυση το 1998 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, που θα το αντικαταστήσει, ο ρόλος της BIS περιθωριοποιείται.

Bilateral central rate = διμερής κεντρική ισοτιμία. Η επίσημη ισοτιμία μεταξύ ενός ζεύγους νομισμάτων του Μηχανισμού Συναλλαγματικών Ισοτιμιών γύρω από την οποία καθορίζονται τα περιθώρια διακύμανσης (άλλοτε $\pm 2,25\%$, σήμερα $\pm 15\%$).

Book entry system = λογιστικό σύστημα που επιτρέπει τη μεταφορά των απαιτήσεων (π.χ. χρεογράφων και άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων) χωρίς τη φυσική κίνηση των τίτλων ή πιστοποιητικών. Συναφής είναι και ο όρος dematerialisation ο οποίος αναφέρεται στην εξάλειψη των φυσικών τίτλων ή εγγράφων, που αντιπροσωπεύουν την ιδιοκτησία χρηματοοικονομικών στοιχείων. Τα τελευταία παρουσιάζονται πλέον σαν λογιστικές εγγραφές (απούλοποίηση των τίτλων).

Bretton Woods agreement = η συμφωνία του Μπρέττον Γουντς. Το καλοκαίρι του 1944, οι ΗΠΑ συγκάλεσαν διεθνή διάσκεψη στο Μπρέττον Γουντς, ένα θέρετρο στο Νιου Χαμσάιρ. Αποφασίσθηκαν τα εξής:

Ψ Ιδρύθηκαν το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (IMF) και η Διεθνής Τράπεζα για την Ανοικοδόμηση και την Ανάπτυξη, πιο γνωστή σαν Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank).

Ψ Όλα τα κράτη - μέλη θα εξέφραζαν την αξία των νομισμάτων τους σε χρυσό. Ωστόσο, μόνο το δολάριο ΗΠΑ θα ήταν μετατρέσιμο σε χρυσό στην ισοτιμία 35 δολάρια / μία ουγγιά χρυσού.

Ψ Οι κεντρικές τράπεζες των κρατών - μελών θα παρενέβαιναν στις αγορές συναλλάγματος για να διατηρήσουν την ισοτιμία του νομίσματός τους σε όρια $\pm 1\%$. Επόμενα, δημιουργείτο ένα σύστημα σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Το σύστημα λειτούργησε ικανοποιητικά μέχρι το 1969-1970. Την περίοδο αυτή αρχίζουν οι υποτιμήσεις και ανατιμήσεις νομισμάτων. Οι παρεμβάσεις των κεντρικών τραπεζών καθίστανται πολύ δαπανηρές με αποτέλεσμα το σύστημα να καταργηθεί το 1971 και να επιστρέψουν σε ένα σύστημα ελεγχόμενης διακύμανσης των συναλλαγματικών ισοτιμιών με τη Smithsonian Agreement (Δεκέμβριος 1971). Σύμφωνα με αυτή κάθε νόμισμα μπορούσε να κυμαίνεται σε σχέση με το δολάριο ΗΠΑ $\pm 2,25\%$ και το μέγιστο εύρος της διακύμανσης ήταν σε σχέση με το δολάριο $4,5\%$ και μεταξύ των επί μέρους νομισμάτων $\pm 9\%$.

Broker = μεσίτης, πράκτορας αγοραστή ή πωλητή, ο οποίος πωλεί ή αγοράζει συνάλλαγμα, μετοχές, ομολογίες, ομόλογα ή άλλα χρηματοοικονομικά προϊόντα για λογαριασμό του πελάτη του.

Bubble = κερδοσκοπία που βασίζεται στη διασπορά ψευδών ειδήσεων σχετικά με τις μελλοντικές τιμές των χρηματιστηριακών αξιών.

Call money = μία σύμβαση δανείου που είναι αυτόματα ανανεώσιμη κάθε ημέρα εκτός εάν ο δανειστής ή ο

δανειζόμενος δηλώσουν ότι επιθυμούν την επιστροφή των κεφαλαίων σε σύντομο χρονικό διάστημα.

CEDEL = όνομα διεθνούς συστήματος συμψηφισμού για το διακανονισμό συναλλαγών επί χρεογράφων και ιδιαίτερα ευρωομολόγων. Ιδρύθηκε το 1990 με έδρα το Λουξεμβούργο.

Central bank independence = η ανεξαρτησία των κεντρικών τραπεζών. Τα κράτη - μέλη της Ε.Ε. υποχρεούνται μέχρι το Μάιο του 1998 να έχουν κατοχυρώσει την ανεξαρτησία της εθνικής τους κεντρικής τράπεζας που διακρίνεται σε: α) θεσμική ανεξαρτησία: Η Κυβέρνηση και καμία αρχή δεν μπορεί να δίνει οδηγίες στις κεντρικές τράπεζες κατά την άσκηση των καθηκόντων τους που περιγράφονται στο Καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ (διαμόρφωση και άσκηση της νομισματικής πολιτικής, διενέργεια πράξεων συναλλάγματος, διαχείριση ενός μέρους των επισήμων συναλλαγματικών διαθεσίμων των κρατών - μελών, προώθηση της καλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών), β) προσωπική ανεξαρτησία: ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές και τα μέλη του οργάνου που είναι επιφορτισμένα με την άσκηση των δραστηριοτήτων που περιγράφονται ανωτέρω έχουν μία μόνιμη θητεία τουλάχιστον πέντε ετών. Δεν μπορεί να απολυθούν παρά μόνο εάν δεν μπορούν να ασκήσουν για μεγάλο διάστημα τα καθήκοντά τους ή εάν υπέπεσαν σε σοβαρό παράπτωμα, γ) λειτουργική ανεξαρτησία: οι εθνικές κεντρικές τράπεζες στο τρίτο στάδιο της ONE λειτουργούν σε ένα πλαίσιο του οποίου οι σκοποί προσδιορίζονται από τη Συνθήκη και ιδιαίτερα με κύριο στόχο τη σταθερότητα των τιμών, δ) χρηματοοικονομική ανεξαρτησία: οι εθνικές κεντρικές τράπεζες πρέπει να έχουν τους απαραίτητους πόρους για να εκτελούν τα καθήκοντά τους που περιγράφονται ανωτέρω.

Central Credit Register (CCR) = κεντρικό μητρώο πιστωτικών κινδύνων. Πληροφοριακό ηλεκτρονικό σύστημα στη διάθεση των κεντρικών τραπεζών, των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων αρχών με στοιχεία για τη συνολική χρεωστική θέση των επιχειρήσεων.

Central Securities Depository (CDS) = κεντρικό αποθετήριο χρεογράφων. Κατάθεση προς φύλαξη χρεογράφων που επιτρέπει την πραγματοποίηση συναλλαγών με λογιστικές εγγραφές. Με τον τρόπο αυτό τα χρεόγραφα υπάρχουν μόνο σαν ηλεκτρονικά στοιχεία.

Certificate of deposits (CDS) = πιστοποιητικό καταθέσεων. Ένα μέσο της χρηματαγοράς που έχει τον χαρακτήρα διαπραγματεύσιμης απαίτησης. Εκδίδεται από Τράπεζες με τη μορφή κατάθεσης συνήθως 1-12 μηνών, σπανιότητα δε μέχρι 5 ετών.

Chip card = είναι γνωστή σαν κάρτα ολοκληρωμένου κυκλώματος (integrated circuit card, IC card) ή σαν έξυπνη κάρτα (smart card). Μία κάρτα που ενσωματώνει ένα ή περισσότερα ηλεκτρονικά πλακίδια ή ολοκληρωμένα κυκλώματα για την ταυτοποίηση, την αποθήκευση στοιχείων ή για ειδικούς σκοπούς όπως την επικύρωση του προσωπικού αριθμού αναγνώρισης (PIN).

Collateral = εγγυοδοτικό στοιχείο. Στοιχεία ενεργητικού που κατατίθενται σαν εγγύηση για την εξόφληση βραχυπροθέσμων δανείων που παρέχουν οι κεντρικές τράπεζες στα πιστωτικά ιδρύματα. Θα χρησιμεύουν και σαν εγγύηση για την ανάληψη ποσών από ανοικτούς τρεχούμενους λογαριασμούς (overdraft) πιστωτικών ιδρυμάτων που τηρούνται στην κεντρική τράπεζα για την κάλυψη υποχρεώσεων στα πλαίσια συστημάτων διακανονισμού μεγάλων ποσών σε πραγματικό χρόνο.

Collection of fixed-term deposits = αποδοχή καταθέσεων με συγκεκριμένη λήξη. Εντάσσεται στις διαρκείς διευκολύνσεις του ΕΣΚΤ που θα καλεί τους αντισυμβαλλομένους να καταθέτουν στις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Οι καταθέσεις θα είναι τοκοφόρες και το επιτόκιο θα είναι εκ των προτέρων καθορισμένο. Το μέσο αυτό νομισματικής πολιτικής θα χρησιμοποιείται μόνο για την εξομάλυνση απρόσμενων διακυμάνσεων της ρευστότητας. Τα κύρια χαρακτηριστικά του είναι τα εξής:

- στόχος του είναι η απορρόφηση ρευστότητας
- η συχνότητα και η λήξη δεν είναι τυποποιημένες
- εκτελούνται μέσω ταχέων προσφορών μη αποκλειομένων και των διμερών διαδικασιών
- πραγματοποιούνται με αποκεντρωμένο τρόπο από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις από την ΕΚΤ.

Commercial paper = εμπορικό χρηματογράφο. Υποσχετική επιστολή, συναλλαγματική, τραβηκτική και άλλα έγγραφα των εμπορικών συναλλαγών, βραχυπρόθεσμης λήξης, μεταβιβάσιμα και διαπραγματεύσιμα.

Concertation procedure = διαδικασία συνεννόησης. Πλαίσιο ανταλλαγής απόψεων των εμπειρογνομώνων κεντρικών τραπεζών στο Concertation Group για τις εξελίξεις στις χρηματοδοτικές αγορές και τις αγορές συναλλάγματος. Συμμετέχουν εκπρόσωποι από τις κεντρικές τράπεζες της ΕΕ και από τον Καναδά, Ιαπωνία, Ελβετία και ΗΠΑ.

Continuity of contracts = η συνέχεια των συμβάσεων. Αναφέρεται στην απόφαση του Ε.Σ. του Δουβλίνου του Δεκεμβρίου 1996 σύμφωνα με την οποία η εισαγωγή του Ευρώ δεν επηρεάζει τις ήδη συναφθείσες συμβάσεις. Τα

συμβαλλόμενα μέρη δεν δικαιούνται να αλλάξουν ή να καταργήσουν μονομερώς τη σύμβαση επικαλούμενα τη μετάβαση σε ένα νέο νόμισμα.

Convergence criteria = κριτήρια σύγκλισης. Τα κριτήρια της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, που τέθηκαν στο Μάαστριχτ, σαν προϋποθέσεις συμμετοχής στην ΟΝΕ και είναι τα εξής: α) ο πληθωρισμός δεν πρέπει να υπερβαίνει το μέσο όρο των τριών κρατών με τις καλύτερες επιδόσεις προσαυξανόμενο με μιάμισυ ποσοστιαία μονάδα β) το ετήσιο δημοσιονομικό έλλειμμα σαν ποσοστό του ΑΕΠ δε πρέπει να είναι μεγαλύτερο του 3%, γ) το συνολικό δημόσιο χρέος σαν ποσοστό του ΑΕΠ δεν πρέπει να υπερβαίνει το 60%. Εναλλακτικά τα κράτη - μέλη πληρούν το κριτήριο εάν σταθερά το δημόσιο χρέος τους μειώνεται και προσεγγίζει την τιμή αναφοράς. Το κριτήριο αυτό δεν αναμένεται τελικά να ληφθεί υπόψη και αυτό ευνοεί πολλές χώρες και ιδιαίτερα άμεσα το Βέλγιο και την Ιταλία, αλλά και την Ελλάδα αργότερα, δ) τα μακροπρόθεσμα επιτόκια, που έχουν σημείο αναφοράς τα επιτόκια των μακροπρόθεσμων κρατικών ομολόγων, δεν πρέπει να υπερβαίνουν το μέσο όρο των τριών κρατών με τις καλύτερες επιδόσεις στη σταθερότητα των τιμών προσαυξανόμενο με δύο ποσοστιαίες μονάδες. Τα ανωτέρω τέσσερα κριτήρια θα εξετασθούν με βάση τις οικονομικές επιδόσεις του έτους που προηγείται της λήψης της απόφασης (για το πρώτο κύμα των χωρών θα ληφθούν υπόψη οι επιδόσεις του 1997). ε) Δύο χρόνια τουλάχιστον πριν από την αξιολόγηση το νόμισμα του κράτους - μέλους πρέπει να έχει συμμετάσχει στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών του ΕΝΣ, χωρίς στο διάστημα αυτό να έχει υποτιμηθεί έναντι του νομίσματος οποιουδήποτε άλλου κράτους - μέλους (κριτήριο της συναλλαγματικής σταθερότητας), ζ) επικουρικά κριτήρια, τα οποία όμως δεν πρόκειται να ληφθούν σοβαρά υπόψη είναι οι επιδόσεις των κρατών - μελών στην ανάπτυξη του ECU, στα αποτελέσματα της ολοκλήρωσης των αγορών, στην κατάσταση και τις εξελίξεις του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και μία εξέταση της εξέλιξης του εργατικού κόστους ανά μονάδα προϊόντος και άλλων συναφών δεικτών, η) η επίτευξη της σύγκλισης πρέπει να είναι διαρκής και σε βάθος χρόνου (sustainable convergence = διατηρήσιμη σύγκλιση) και να μην αντανακλάται μόνο σε πρόσφατα στοιχεία. Κατά την έννοια αυτή δεν πρέπει να εκβιασθεί η πλήρωση των κριτηρίων με μεμονωμένες ενέργειες όπως για παράδειγμα ο υπολογισμός των εσόδων από αποκρατικοποιήσεις ή από πώληση χρυσού στις κεντρικές τράπεζες για την επίτευξη δημοσιονομικού ελλείμματος 3% επί του ΑΕΠ. Και το κριτήριο αυτό δεν πρόκειται να ληφθεί σοβαρά υπόψη παρά την επιμονή του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος, θ) η κεντρική τράπεζα του κράτους - μέλους πρέπει να έχει αποκτήσει νομοθετικά την ανεξαρτησία της το αργότερο μέχρι την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Μάιος του 1998). Το κριτήριο αυτό δεν αφορά μόνο τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών που θα μετράχουν με το πρώτο κύμα στην ΟΝΕ. Είναι απαραίτητο και για τα άλλα κράτη - μέλη, για να συμμετάσχει η κεντρική τους τράπεζα στο ΕΣΚΤ. Σύμφωνα με τη Συνθήκη, μέχρι οι pre-in χώρες να συμμετάσχουν στην ΟΝΕ ο Διοικητής της κεντρικής τους τράπεζας θα μετέχει μόνο στο Γενικό Συμβούλιο και όχι στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ι) εκτός από την ανεξαρτησία, στα πλαίσια της νομικής σύγκλισης περιλαμβάνεται και η υποχρέωση του κράτους - μέλους να προσαρμόσει τη νομοθεσία του ώστε οι καταστατικές επιδιώξεις των εθνικών κεντρικών τραπεζών να είναι συμβατές με τους στόχους και τη λειτουργία του ΕΣΚΤ (legal integration of NCBs in the ESCB).

Convertible bonds = μετατρέψιμες ομολογίες. Ομολογίες που εκδίδονται από μία επιχείρηση ή ομόλογα τραπεζών τα οποία είναι μετατρέψιμα σε μετοχές μετά από ένα καθορισμένο διάστημα και σε καθορισμένη τιμή.

Correspondent banking = συμφωνία με βάση την οποία μία τράπεζα διενεργεί πληρωμές και η άλλη παρέχει υπηρεσίες πληρωμών και αντίστροφα. Οι πληρωμές εκτελούνται συνήθως με αμοιβαίους λογαριασμούς, καλούμενους nostro και logo, που μπορεί να λειτουργούν και με πιστωτικά όρια. Οι υπηρεσίες αυτές κύρια παρέχονται σε διασυνοριακές συναλλαγές αλλά και για συναλλαγματικές σχέσεις εγχώριας αγοράς.

Correspondent Central Banking Model (CCBM) = μοντέλο ανταποκριτών μεταξύ κεντρικών τραπεζών. Θα ισχύει στα πλαίσια του ΕΣΚΤ με στόχο τη διευκόλυνση των διασυνοριακών συναλλαγών. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες ενεργούν σαν θεματοφύλακες για λογαριασμό των άλλων εθνικών κεντρικών τραπεζών. Αυτό υπονοεί την τήρηση ενός λογαριασμού χρεογράφων για κάθε μία από τις άλλες εθνικές κεντρικές τράπεζες του συστήματος αλλά και για την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Council of the European Union = αποτελείται από εκπροσώπους των Κυβερνήσεων των κρατών-μελών της Ε.Ε., συνήθως Υπουργούς για θέματα της αρμοδιότητάς τους. Το Συμβούλιο όταν συμμετέχουν οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καλείται ECOFIN (Economy and Finance Ministres Council). Όταν το Συμβούλιο συνεδριάζει με σύνθεση τους αρχηγούς Κρατών και Κυβερνήσεων ονομάζεται Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (European Council).

Counterparty = αντισυμβαλλόμενος σε μια χρηματοοικονομική συναλλαγή (π.χ. σε μία συναλλαγή με κεντρική τράπεζα αντισυμβαλλόμενος μπορεί να είναι μία τράπεζα ή το Δημόσιο).

Delivery versus payment (DVP) = παράδοση έναντι πληρωμής. Πρόκειται για ένα μηχανισμό ενός συστήματος διακανονισμού που εξασφαλίζει την τελική μεταφορά ενός στοιχείου του ενεργητικού μόνο εάν έχει πραγματοποιηθεί η τελική μεταφορά ενός άλλου στοιχείου.

Day-count convention = η σύμβαση που ρυθμίζει τον αριθμό των ημερών για τον υπολογισμό των τόκων που αποφέρουν οι χορηγήσεις πιστώσεων. Το ΕΣΚΤ θα εφαρμόσει τη σύμβαση Actual/360 για τις πράξεις της νομισματικής της πολιτικής, δηλαδή οι ημέρες του έτους θα υπολογίζονται με τον αριθμό 360.

Economic European Area, EEA = τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Ισλανδία, το Λιχτεστάιν και τη Νορβηγία.

Economies of scale and economies of scope = οικονομίες κλίμακας και οικονομίες έκτασης. Οικονομίες κλίμακας έχουμε όταν το μακροπρόθεσμο μέσο κόστος μειώνεται στο μέτρο που αυξάνεται η παραγωγή του προϊόντος. Η παραγωγή περισσότερων και φθηνότερων μονάδων οφείλεται στη χρησιμοποίηση μηχανών μαζικής παραγωγής και εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Οικονομίες επίσης προκύπτουν διότι οι επιχειρήσεις παραγωγής μεγάλης κλίμακας μπορούν να αγοράζουν μεγάλες ποσότητες πρώτων υλών σε μειωμένη τιμή και να απολαύουν καλύτερων και μικρότερου κόστους τραπεζικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Οικονομίες έκτασης προκύπτουν όταν μία αύξηση στη σειρά των παραγομένων προϊόντων επάγεται μείωση του μέσου συνολικού κόστους. Οι επιχειρήσεις που παράγουν μία ευρεία σειρά προϊόντων είναι σε θέση να προσλαμβάνουν ειδικευμένους και έμπειρους προγραμματιστές ηλεκτρονικών υπολογιστών, μηχανολόγους, ειδικούς στο σχεδιασμό, την κοστολόγηση και την έρευνα της αγοράς και να τους χρησιμοποιούν στα τμήματα παραγωγής και διανομής όλων των προϊόντων τους. Για παράδειγμα, μία βιομηχανία που κατασκευάζει κουζίνες, πλυντήρια και μικρές οικιακές συσκευές δεν είναι ανάγκη να έχει πολλά τμήματα πληροφορικής και μάρκετινγκ για κάθε ένα προϊόν χωριστά. Χρησιμοποιεί τους ίδιους εμπειρογνώμονες και τεχνικούς για όλη τη σειρά των προϊόντων που παράγει. Οι μεγάλες επιχειρήσεις μπορούν να επιτύχουν άπειρες οικονομίες κλίμακας και έκτασης, ενώ οι μικρομεσαίες αδυνατούν. Στην περίπτωση αυτή επικρατούν μονοπωλιακές ή ολιγοπωλιακές καταστάσεις στην αγορά και δεν ισχύει το μοντέλο του καθαρού και τέλειου ανταγωνισμού της νεοκλασικής σχολής (Τζον - Κένεθ Γκαλμπράιθ: Ο αμερικανικός καπιταλισμός, η αντίληψη της συμψηφιστικής εξουσίας, 1954).

ECU (European Currency Unit) = Ευρωπαϊκή Νομισματική Μονάδα. Είναι ένα καλάθι νομισμάτων αποτελούμενο από καθορισμένα ποσά των 12 από τις 15 χώρες της Ε.Ε. Δεν πρόκειται να αλλάξει μέχρι να εισαχθεί το Ευρώ που θα το υποκαταστήσει με τη σχέση 1 Ευρώ = 1 ECU. Η αξία του ECU υπολογίζεται σαν ο σταθμικός μέσος όρος της αξίας των νομισμάτων που το συνθέτουν. Ως επίσημο ECU, αποτελεί μεταξύ άλλων τη νομισματική μονάδα του Μηχανισμού Συναλλαγματικών Ισοτιμιών και το αποθεματικό των κεντρικών τραπεζών. Τα επίσημα ECU δημιουργούνται από το ΕΝΙ μέσω τρίμηνων πράξεων ανταλλαγής νομισμάτων (swap operations) έναντι του 20% των διαθεσίμων σε δολάρια ΗΠΑ και χρυσό που διακρατούν οι 15 κεντρικές τράπεζες της Ε.Ε. Τα ιδιωτικά ECU είναι χρηματοπιστωτικά μέσα εκφραζόμενα σε ECU (π.χ. τραπεζικές καταθέσεις ή χρεόγραφα) βασισμένες σε συμβάσεις οι οποίες, κατά κανόνα, αναφέρονται στα επίσημα ECU. Η χρήση του ιδιωτικού ECU διαφέρει από εκείνη του επίσημου ECU και στην πράξη η αγοράία τιμή του ιδιωτικού ECU ενδέχεται να αποκλείει από τη θεωρητική του αξία.

ECU Banking Association, EBA = διεθνής ένωση για το ECU, εδρεύουσα στο Παρίσι. Ιδρύθηκε το 1985 από τις τράπεζες με την υποστήριξη των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων με στόχο α) την προώθηση της χρήσης του ECU στις χρηματοοικονομικές και εμπορικές συναλλαγές, β) τη διαχείριση και την ανάπτυξη του συστήματος συμψηφισμού και διακανονισμού σε ECU και γ) την καθιέρωση ενός βήματος συζητήσεων για όλα τα προβλήματα που συνδέονται με τη χρήση του ECU.

Electronic data interchange (EDI) = η ηλεκτρονική ανταλλαγή στοιχείων μεταξύ εμπορικών μονάδων ή σε μερικές περιπτώσεις και μεταξύ δημόσιων φορέων, σε τυποποιημένη μορφή. Αφορά ένα αριθμό κατηγοριών μηνυμάτων όπως εντολές πληρωμής, τιμολόγια, τελωνειακά έγγραφα, εμβάσματα. Τα μηνύματα αυτά διαβιβάζονται μέσω δημοσίων δικτύων ή τραπεζικών διαύλων επικοινωνίας.

EURIBOR = αρχικά των λέξεων European Interbank Offered Rate (Ευρωπαϊκό Διατραπεζικό Προσφερόμενο Επιτόκιο). Πρόκειται για το επιτόκιο του Ευρώ που θα προσφέρεται για διατραπεζικές προθεσμιακές καταθέσεις σε Ευρώ από 4/1/1999 (ημερομηνία ανοίγματος των αγορών μετά τις αργίες της 1, 2 και 3/1/99) και θα αντικαταστήσει τα εθνικά μέσα διατραπεζικά επιτόκια των κρατών που θα μετέχουν στην ONE (Pibor, Fibor, κ.λπ.). Στην ιδανική περίπτωση που θα συμμετείχαν και οι 15 χώρες της Ε.Ε. στην ONE, τότε 58 συνολικά τράπεζες της Ε.Ε. θα έδιναν τιμές για το επιτόκιο Euribor. Για παράδειγμα, η Γερμανία αντιπροσωπεύεται από 12 τράπεζες, η Γαλλία από 10 ενώ η Ελλάδα μόνο από την Τράπεζα της Ελλάδος. Στην ομάδα θα κληθούν να συμμετάσχουν επιπλέον 6 διεθνή τραπεζικά ιδρύματα από τις ΗΠΑ, την Ιαπωνία και την Ελβετία. Ο μέσος όρος των επιτοκίων των τραπεζών του πάνελ θα αποτελεί το επιτόκιο Euribor. Μετά από δοκιμαστική περίοδο ενός έτους, τελικά θα παραμείνουν στο πάνελ μόνο οι τράπεζες που δραστηριοποιούνται περισσότερο στην αγορά του ενιαίου νομίσματος. Τα κράτη - μέλη της Ε.Ε. που δεν μετέχουν από την αρχή στην ONE και των οποίων τράπεζες πιθανόν να μη μετέχουν από 4/1/99 στο πάνελ έχουν τη δυνατότητα να μετέσχουν αργότερα, όταν θα εισέλθουν στη ζώνη, μέσω επιλεγμένων τραπεζών. Στην έβδομη σύνοδο του Ευρώ που διοργάνωσε στις 5/12/97 η γαλλική αγορά των χρηματοοικονομικών και εμπορευματικών προθεσμιακών συμβολαίων (MATIF) προτάθηκε η κατάρτιση ενός κώδικα καλής συμπεριφοράς που θα διέπει τις συμμετέχουσες τράπεζες. Αυτός ο κώδικας θα προβλέπει και τη σύσταση μιας επιτροπής που θα επαγρυπνεί για την εφαρμογή των κανόνων του παιχνιδιού των ευρωπαϊκών αγορών χρήματος και θα επιλέγει ή θα αποκλείει τράπεζες του πάνελ. Στην επιτροπή προτείνεται να μετέχουν έξι επαγγελματίες της αγοράς χρήματος προερχόμενοι από τράπεζες της ζώνης του Ευρώ, ο Γενικός Γραμματέας της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (European Banking Federation, EBF) και τρία μέλη από τη Διεθνή Ένωση Διαπραγματευτών Συναλλάγματος (Association Cambiste Internationale, ACI). Πάντως το Euribor θα αντιμετωπίσει τον ανταγωνισμό του Libor Euro που προωθείται από τη Βρετανική Ένωση Τραπεζών (British Bankers Association, BBA).

Euroclear = όνομα διεθνούς συστήματος συμψηφισμού χρεογράφων που ιδρύθηκε το 1968 από τράπεζες και διαπραγματευτές χρεογράφων. Παρέχει υπηρεσίες φύλαξης και διακανονισμού χρεογράφων, ιδιαίτερα ευρωμολόγων.

European Central Bank = Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η νέα κεντρική τράπεζα που θα ιδρυθεί αμέσως μετά την επιλογή των κρατών που θα μετέσχουν στην ONE (Άνοιξη του 1998) και θα αντικαταστήσει το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα. Μαζί με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των 15 κρατών-μελών της ΕΕ θα αποτελέσει το

Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών. Κύρια καθήκοντα του συστήματος είναι η διαμόρφωση και εφαρμογή της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, η διενέργεια συναλλαγματικών πράξεων και παρεμβάσεων, η διακράτηση και διαχείριση ενός μέρους των επίσημων συναλλαγματικών αποθεμάτων των κρατών-μελών και η εξασφάλιση της ορθής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών.

European Investment Bank, EIB = η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Ιδρύθηκε την 1/1/58 με τη Συνθήκη της Ρώμης και έχει έδρα το Λουξεμβούργο. Πρόκειται για ένα ανεξάρτητο οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης δανειοδοτικής και χρηματοδοτικής δραστηριότητας που λειτουργεί σε μη κερδοσκοπική βάση. Μέλη της είναι τα κράτη της Ε.Ε. που συνεισφέρουν κατ' αναλογία στο μετοχικό της κεφάλαιο. Η Τράπεζα αναζητά κεφάλαια στις διεθνείς αγορές, όπου λόγω της μεγάλης της πιστοληπτικής ικανότητας επιτυγχάνει τη λήψη δανείων με χαμηλό επιτόκιο. Στη συνέχεια δανείζει τα κεφάλαια αυτά πάλι με χαμηλό επιτόκιο ώστε να εξυπηρετεί απλά τα δάνειά της και να καλύπτει τις λειτουργικές της δαπάνες. Αρχικά παρείχε δάνεια μόνο στις χώρες της Ε.Ε. Σταδιακά η δραστηριότητά της επεκτάθηκε και σε μη κοινοτικές χώρες που συνδέονται με οικονομικές συμφωνίες με την Ε.Ε. Εκτός από δάνεια παρέχει και εγγυήσεις για την απόληψη δανείων από άλλες πηγές. Οι τομείς στους οποίους παρέχει δάνεια και εγγυήσεις είναι:

Ψ στη βιομηχανία και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις για την ενίσχυση της διεθνούς τους ανταγωνιστικότητας και την ενσωμάτωσή τους στο έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον της ενιαίας αγοράς της Ε.Ε.

Ψ στα πανευρωπαϊκά δίκτυα και ιδιαίτερα στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας,

Ψ στις μειονεκτούσες περιφέρειες της Ε.Ε. για την οικονομική τους ανάπτυξη και τη σύγκλιση αυτών με τις πιο πλούσιες περιφερειακές ζώνες της Ε.Ε.

Euro zone = η ζώνη του ενιαίου νομίσματος που περιλαμβάνει τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. που θα μετέχουν στην ΟΝΕ.

Face-to-face payment = μία πληρωμή που εκτελείται με την ανταλλαγή οργάνων μεταξύ των αντισυμβαλλομένων στην ίδια φυσική τοποθεσία.

Fiduciary money = κυκλοφορούν χρήμα. Αναφέρεται στα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα που η αξία τους σαν μέσα πληρωμής βασίζεται στην πεποίθηση και εμπιστοσύνη του κομιστή προς τον εκδότη του νομίσματος. Ο όρος προέρχεται από τη γαλλική γλώσσα (monnaie fiduciaire).

Fine-tuning operation = Πράξη ανοικτής αγοράς του ΕΣΚΤ για την εξομάλυνση απρόσμενων και βραχυπρόθεσμων διακυμάνσεων της ρευστότητας. Απαιτείται ταχεία αντίδραση με στόχο την ελάφρυνση των επιπτώσεων επί των επιτοκίων. Φέρουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- θα έχουν τη μορφή της παροχής ρευστότητας ή της απορρόφησης ρευστότητας
- δεν έχουν τυποποιημένη συχνότητα ούτε τυποποιημένη λήξη
- η παροχή ρευστότητας θα πραγματοποιείται με αντίστροφες συναλλαγές (repurchase agreements) με τη μορφή των ταχέων προσφορών αν και δεν αποκλείονται οι διμερείς διαδικασίες
- η απορρόφηση ρευστότητας θα γίνεται κατά κανόνα με διμερείς διαδικασίες
- το ΕΣΚΤ θα εκτελεί τις πράξεις αυτές με αποκεντρωμένο τρόπο μέσω των εθνικών κεντρικών τραπεζών και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις μέσω της ΕΚΤ.
- το ΕΣΚΤ θα επιλέξει ένα περιορισμένο αριθμό αντισυμβαλλομένων για να συμμετέχει στις ανωτέρω πράξεις.

Foreign exchange swaps = πράξεις ανταλλαγής ξένων νομισμάτων που περιλαμβάνουν μία αγορά (ή πώληση) τοις μετρητοίς (spot) και μία ταυτόχρονη προθεσμιακή πράξη (forward) με την οποία γίνεται αντιστροφή της πράξης (πώληση ή αγορά) σε καθορισμένη ημερομηνία και σε καθορισμένη ισοτιμία. Το ΕΣΚΤ θα αγοράζει (ή θα πωλεί) Ευρώ τοις μετρητοίς έναντι ενός ξένου νομίσματος και ταυτόχρονα θα πωλεί (ή θα αγοράζει) προθεσμιακά Ευρώ έναντι του ίδιου ξένου νομίσματος (αναστροφή της πράξης). Το ΕΣΚΤ θα συναλλάσσεται στη μορφή αυτή μόνο σε ισχυρά νομίσματα όπως σε δολάρια ΗΠΑ, Γιεν Ιαπωνίας, ελβετικά φράγκα κλπ. Τα χαρακτηριστικά των πράξεων αυτών είναι τα εξής:

- μπορεί να στοχεύουν στην παροχή ή την απορρόφηση ρευστότητας
- η συχνότητα και η λήξη αυτών δεν είναι τυποποιημένη
- εκτελούνται με ταχείες προσφορές ή με διμερείς διαδικασίες

- πραγματοποιούνται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες και όλως εξαιρετικά από την ΕΚΤ
- το ΕΣΚΤ θα επιλέξει ένα περιορισμένο αριθμό αντισυμβαλλομένων για να συμμετάσχει στις πράξεις αυτές.

Going concern = αρχή της λογιστικής σύμφωνα με την οποία οι λογαριασμοί πρέπει να καταρτίζονται με την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση θα συνεχίσει να λειτουργεί στο προβλεπτό μέλλον.

Gold standard = ο χρυσός κανόνας. Το πρώτο σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών σύμφωνα με το οποίο το νόμισμα ήταν μετατρέψιμο σε χρυσό σε ορισμένη τιμή και αντίστροφα και επιτρεπόταν η ελεύθερη εξαγωγή του χρυσού στο εξωτερικό. Τα νομίσματα είχαν μια κεντρική ισοτιμία έναντι του χρυσού και με βάση αυτή την ισοτιμία προέκυπταν οι διμερείς ισοτιμίες των νομισμάτων. Επόμενο, ήταν ένα σύστημα σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών. Οι ΗΠΑ προσχώρησαν στο σύστημα το 1879, το οποίο λειτούργησε ικανοποιητικά μέχρι τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Μετά από αυτόν παρατηρήθηκε ευρεία διακύμανση των νομισμάτων σε σχέση με την τιμή του χρυσού και παρεμβάσεις των κερδοσκόπων στο μηχανισμό. Πολλές χώρες και κύρια οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γαλλία, αναγκάστηκαν να επιστρέψουν στο χρυσό κανόνα. Το σύστημα τροποποιήθηκε με τις συμφωνίες του Μπρέττον Γουντς, το 1944, ενώ το νόμισμα των ΗΠΑ ήταν το μόνο που παρέμεινε μετατρέψιμο σε χρυσό μέχρι το 1971.

Imprinter = η συσκευή που χρησιμοποιούν τα καταστήματα για να αναπαράγουν το όνομα και τον αριθμό λογαριασμού του κατόχου πιστωτικής κάρτας που συναλλάσσεται μαζί τους. Εάν το έντυπο, στο οποίο γίνεται η αναπαραγωγή των στοιχείων, χρησιμοποιείται στη συνέχεια σαν απόδειξη της πώλησης υπογραφόμενο από τον αγοραστή τότε αυτό καλείται «imprinter voucher».

Initial margin = αρχικό περιθώριο. Ένα μέτρο ελέγχου του κινδύνου των στοιχείων του ενεργητικού που χρησιμοποιείται στις πράξεις αναστροφής. Υπονοεί ότι η εγγύηση είναι ίση με την πίστωση πλέον ενός αρχικού περιθωρίου για την κάλυψη του κινδύνου. Το ΕΣΚΤ θα εφαρμόζει τα αρχικά περιθώρια που θα διαφοροποιούνται ανάλογα με το χρόνο έκθεσης στον κίνδυνο.

Insider trading = εμπόριο χρεογράφων που πραγματοποιείται με βάση εμπιστευτικές ή απόρρητες πληροφορίες που προέρχονται παράνομα από το εσωτερικό της επιχείρησης.

Interest rate risk = κίνδυνος ζημιών από τη διακύμανση των επιτοκίων. Το ΕΣΚΤ θα εκτίθεται σε ένα τέτοιο κίνδυνο σε σχέση με τα διακρατούμενα από αυτό χρηματοοικονομικά στοιχεία.

Interface = διασύνδεση ή διασυνδετικό μέσο. Ηλεκτρονικός κυκλωματικός σχηματισμός που επιτρέπει σε δύο συσκευές πληροφορικής να επικοινωνούν μεταξύ τους.

International Monetary Fund (I.M.F.) = Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Ιδρύθηκε κατά τη διάσκεψη του Μπρέττον Γουντς το 1944 με έδρα, την Ουάσινγκτον. Σκοποί του Ταμείου είναι:

- 1) η διεθνής νομισματική συνεργασία,
- 2) η ισόρροπη ανάπτυξη του εμπορίου,
- 3) η αποφυγή συναγωνιστικής υποτίμησης των νομισμάτων και
- 4) η δημιουργία ενός πολυμελούς συστήματος διεθνών πληρωμών. Με την ίδρυση του Δ.Ν.Τ. κάθε χώρα προσέφερε ένα ποσό χρημάτων, ανάλογα με τις δυνατότητές της, κατά 75% από το νόμισμά της και κατά 25% από χρυσό ή χρυσό και δολάρια ΗΠΑ. Από το κεφάλαιο αυτό κάθε κράτος-μέλος έχει δικαίωμα να αποσύρει ετησίως το 25% της συμμετοχής της σε ξένο νόμισμα για την αντιμετώπιση δυσκολιών στο ισοζύγιο πληρωμών του.

Intraday credit = πίστωση παρεχόμενη και εξοφλούμενη στο διάστημα μιας εργάσιμης ημέρας. Το ΕΣΚΤ θα παρέχει τέτοιες πιστώσεις σε επιλεγμένους αντισυμβαλλόμενους στα πλαίσια των συστημάτων πληρωμών.

LAN (Local Area Network) = τοπικό δίκτυο. Σύστημα hardware και software που επιτυγχάνει τη σύνδεση υπολογιστών, εκτυπωτών και άλλων περιφερειακών σε δίκτυο κατάλληλο για μεταδόσεις δεδομένων σε μικρές αποστάσεις, όπως, για παράδειγμα, μεταξύ των γραφείων ενός κτιρίου ή μεταξύ δύο γειτονικών κτιρίων.

LIBOR (London Interbank Offered Rate) = διατραπεζικό επιτόκιο προσφερόμενο στην διατραπεζική αγορά του Λονδίνου. Υπολογίζεται σε ημερήσια βάση σαν ο μέσος όρος των επιτοκίων. Χρησιμεύει σαν επιτόκιο πιλότος για πολλά διεθνή δάνεια σε ευρωνομίσματα. Το αντίστοιχο επιτόκιο Αθηνών ονομάζεται ATHIBOR.

Liquidity risk = κίνδυνος ρευστότητας. Ο κίνδυνος που συνίσταται στην αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να τιμήσει τις υποχρεώσεις του.

Lombard loan = δάνειο που χορηγείται έναντι εγγύησης χρεογράφων ή εμπορευμάτων. Οι κεντρικές τράπεζες συνήθως ζητούν σαν εγγύηση έντοκα γραμμάτια ή ομόλογα του δημοσίου. Ο όρος Lombard προέρχεται από την

ομώνυμο οδός του Λονδίνου στην οποία ευρίσκονται οι έδρες πολλών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Longer-term refinancing operations = Μακροπρόθεσμες πράξεις αναχρηματοδότησης. Αντιπροσωπεύουν μόνο ένα μικρό μέρος των πράξεων ανοικτής αγοράς του ΕΣΚΤ. Δεν χρησιμεύουν για τη μετάδοση του νομισματικού μηνύματος αλλά μόνο για τον επηρεασμό των επιτοκίων. Θα έχουν τις εξής ιδιότητες:

- θα εκτελούνται κανονικά μια φορά το μήνα
- θα έχουν λήξη τριών μηνών
- θα εκτελούνται με αποκεντρωμένο τρόπο από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες μέσω τυποποιημένων δημοπρασιών.

Main refinancing operations = πράξεις βασικής αναχρηματοδότησης. Οι πλέον σημαντικές από τις πράξεις ανοικτής αγοράς του ΕΣΚΤ. Διαδραματίζουν ένα πιλοτικό ρόλο στη διαμόρφωση των επιτοκίων, στη διαχείριση της ρευστότητας της αγοράς και στη μετάδοση του νομισματικού μηνύματος. Τα λειτουργικά τους χαρακτηριστικά είναι τα εξής:

- θα εκτελούνται κανονικά μια φορά το μήνα
- η λήξη τους θα είναι συνήθως δύο εβδομάδες με δυνατότητα διαφοροποίησης σε εξαιρετικές περιπτώσεις
- θα πραγματοποιούνται σε αποκεντρωμένη βάση από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες με τη μορφή των δημοπρασιών.

Marginal lending facility = οριακή αναχρηματοδότηση. Οι αντισυμβαλλόμενοι μπορούν με το μέσο αυτό να αποκτούν ρευστότητα για μια νύκτα (overnight) από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες με βάση προκαθορισμένο επιτόκιο. Η κυριότητα του στοιχείου μεταφέρεται στον πιστούχο ενώ τα μέρη συμφωνούν αντίστροφη συναλλαγή για την αρχή της επόμενης ημέρας. Συνήθως κατατίθεται σαν εγγύηση χρεόγραφα που φέρουν κύρια τη μορφή των τίτλων του δημοσίου χρέους.

Η αίτηση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων υποβάλλεται στην εθνική κεντρική τράπεζα και περιέχει το αιτούμενο ποσό και σε περίπτωση που ζητείται εγγύηση το είδος αυτής. Στο τρίτο στάδιο της ONE ο τρόπος αυτός της αναχρηματοδότησης θα χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη χρεωστικών θέσεων στα πλαίσια των διακανονισμών του συστήματος μεγάλων πληρωμών σε πραγματικό χρόνο TARGET. Το ποσό του δανείου θα επιστρέφεται στην εθνική κεντρική τράπεζα με το άνοιγμα των εθνικών συστημάτων διακανονισμού πληρωμών και χρεογράφων την αρχή της επόμενης εργάσιμης ημέρας.

Margin call = απαίτηση πρόσθετου περιθωρίου. Εάν η αξία της αρχικής εγγύησης πέσει κάτω από ένα ορισμένο επίπεδο, οι κεντρικές τράπεζες μπορούν να ζητήσουν πρόσθετα στοιχεία σαν συμπληρωματικό περιθώριο εγγύησης. Αντίθετα εάν η αξία της αρχικής εγγύησης ανατιμηθεί τότε οι κεντρικές τράπεζες υποχρεούνται να επιστρέψουν στον αντισυμβαλλόμενο εγγυοδοτικά στοιχεία του ενεργητικού που ισούνται με το ποσοστό της ανατίμησης.

Marking to market = η πρακτική της αναπροσαρμογής της αξίας χρεογράφων και άλλων χρηματοοικονομικών μέσων που χρησιμοποιεί τις τιμές της αγοράς.

Maturity = Λήξη. Ημερομηνία λήξης γραμματίου, συναλλαγματικής, ομολογίας, προθεσμιακής κατάθεσης.

Microcomputer = ένας υπολογιστής γραφείου ή φορητός Η/Υ που βασίζεται σε μικροεπεξεργαστή και προορίζεται για ένα χρήστη. Συχνά ονομάζεται προσωπικός υπολογιστής.

Minicomputer = υπολογιστής μεσαίου μεγέθους με πολύ μεγαλύτερη μνήμη από τον μικροϋπολογιστή.

Minimum standards of the Lamfalussy report (Lamfalussy standards) = οι έξι ελάχιστες αρχές που πρέπει να διέπουν το σχεδιασμό και τη λειτουργία των διασυνοριακών και πολυνομισματικών συστημάτων καθαρού διακανονισμού (Netting Systems, NS):

- 1) τα N.S. πρέπει να έχουν μία σαφή νομική βάση.
- 2) οι συμμετέχοντες σε N.S. πρέπει να έχουν μία ακριβή εικόνα του χρηματοδοτικού κινδύνου που επάγεται το συγκεκριμένο σύστημα.
- 3) τα πολυμερή N.S. πρέπει να διαθέτουν σαφώς καθορισμένη διαδικασία διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου και του κινδύνου ρευστότητας
- 4) τα πολυμερή N.S. οφείλουν τουλάχιστον να εξασφαλίζουν την ολοκλήρωση των καθημερινών διακανονισμών στην περίπτωση αδυναμίας εκπλήρωσης των υποχρεώσεων συμμετόχου με τη μεγαλύτερη χρεωστική θέση.

5) τα πολυμερή Ν.Σ. θα έχουν αντικειμενικά και δημοσιευμένα κριτήρια συμμετοχής νέων μελών ώστε η είσοδος να είναι ανοικτή σε όλους που πληρούν τα κριτήρια χωρίς διακρίσεις

6) όλα τα Ν.Σ. θα εξασφαλίζουν τη λειτουργική αξιοπιστία των τεχνικών συστημάτων και τη διαθεσιμότητα υποστήριξης προκειμένου να επιτυγχάνεται η ομαλή ολοκλήρωση της καθημερινής διαδικασίας.

Modem = διαμορφωτής/αποδιαμορφωτής. Συσκευή που επιτρέπει τη μεταβίβαση δεδομένων μεταξύ υπολογιστών, συνήθως μέσω των τηλεφωνικών γραμμών αλλά επίσης μέσω καλωδίων οπτικών ινών ή μέσω ραδιοσυχνότητας.

Monetary Financial Institution (MFI) = Νομισματικό Χρηματοδοτικό Ίδρυμα (NXI). Ένα πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα που δραστηριοποιείται στην αποδοχή καταθέσεων ή στενών υποκαταστάτων αυτών από το κοινό και για ίδιο λογαριασμό παρέχει πιστώσεις ή πραγματοποιεί επενδύσεις σε χρεόγραφα.

Monetary income of the ESCB = το νομισματικό εισόδημα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Το εισόδημα που προκύπτει από τις παρεμβάσεις του ΕΣΚΤ για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής θα συγκεντρώνεται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και θα αναδιανέμεται στις αρχές του επόμενου έτους στις εθνικές κεντρικές τράπεζες με βάση τα κριτήρια για την εγγραφή στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΚΤ: α) κατά 50% σύμφωνα με τον πληθυσμό κάθε χώρας, που συμμετέχει στην ΟΝΕ, σε σχέση με το συνολικό πληθυσμό της ζώνης του Ευρώ και β) κατά το υπόλοιπο 50% ανάλογα με το ποσοστό του ΑΕΠ κάθε χώρας στο συνολικό ΑΕΠ της ζώνης.

Money market paper = χρεόγραφα των αγορών χρήματος εξαιρουμένων των μετοχών. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν κύρια βραχυπρόθεσμης λήξης χρεόγραφα των νομισματικών χρηματοδοτικών ιδρυμάτων εμπορεύσιμα στις κεφαλαιοαγορές που χαρακτηρίζονται από επαρκή ρευστότητα ή για τα οποία ο εκδότης παρέχει πλήρη ρευστότητα. Χρεόγραφα αυτού του είδους αποτελούν τα πιστοποιητικά καταθέσεων (certificates of deposit) και τα εμπορικά χρηματούγραφα (commercial papers) που εκδίδονται από τα NXI.

Multi - purpose prepaid cards = κάρτες προπληρωμής πολλαπλών χρήσεων ή όπως διαφορετικά ονομάζονται «ηλεκτρονικά πορτοφόλια» (electronic purses). Αρχικά, εμφανίσθηκαν οι κάρτες προπληρωμής μοναδιαίου σκοπού όπως είναι οι τηλεφωνικές κάρτες και οι κάρτες που εκδίδονται από εμπορικά πολυκαταστήματα. Αντίθετα, οι κάρτες πολλαπλών χρήσεων μπορεί να χρησιμοποιηθούν σε πλήθος συμβεβλημένων καταστημάτων για πολλούς σκοπούς όπως πληρωμές σε καταστήματα, έκδοση εισιτηρίων, σε πάρκινγκς, σε εστιατόρια, κ.λπ. Το ηλεκτρονικό πορτοφόλι είναι μία έξυπνη πλαστική κάρτα που ενσωματώνει ένα μικροϋπολογιστή και μία προπληρωμένη αξία συνήθως από 12.000 έως 125.000 δρχ. Μετά από κάθε συναλλαγή το ποσό μειώνεται κατά την αξία αυτής. Χρησιμοποιείται στις μικροσυναλλαγές και ανταγωνίζεται τα κέρματα και τα τραπεζογραμμάτια μικρής αξίας. Διακρίνεται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- χωρίς ή με προσωπικό αριθμό ταυτοποίησης (PIN),
- επαναφορτιζόμενο (rechargeable), ή μη επαναφορτιζόμενο. Μπορεί να επαναφορτισθεί στις τράπεζες, στα ATMs, σε εξουσιοδοτημένα καταστήματα, μέσω ειδικών τηλεφωνικών συσκευών και πιστωτικών καρτών στα σημεία πώλησης (EFTPOS) με χρέωση τραπεζικού λογαριασμού,
- ανώνυμο ή προσωποποιημένο συνδεδεμένο με τραπεζικό λογαριασμό,
- συγκεντρωτικό που λειτουργεί με ένα μόνο νόμισμα ή αποκεντρωτικό - πολυνομισματικό.

Το Η/Π εξελιγμένης τεχνολογίας μπορεί να δείχνει τις χρηματικές μονάδες που απομένουν μετά από κάθε συναλλαγή, το ιστορικό των τελευταίων 10 έως 30 συναλλαγών και άλλες πληροφορίες που είναι αποθηκευμένες στη μνήμη της κάρτας. Οι κυριότερες μέχρι σήμερα πειραματικές εφαρμογές έχουν πραγματοποιηθεί στο Σουίττον της Αγγλίας (MONDEX), στο Ράβενσμπουργκ και Βαϊνγκάρτεν της Γερμανίας, στο Αϊζεστάιτ (Europay Austria), στο Βέλγιο (PROTON), στο Νέστβεντ της Δανίας (σύστημα DANMONT), στη Φινλανδία (Avant Ltd), στην Άνω Αδίγη της Ιταλίας (progetto Cassamat), στην Πορτογαλία (Porta Moedas Multibanko). Σήμερα επεκτείνεται σε όλο τον κόσμο. Στην Ελλάδα, σχετικό πρόγραμμα προωθεί η ΕΘΝΟΚΑΡΤΑ και η Άλφα Τράπεζα Πίστωσης.

Net settlement system = καθαρό σύστημα διακανονισμού. Ένα σύστημα μεταφοράς κεφαλαίων του οποίου οι διακανονισμοί πραγματοποιούνται με την εκκαθάριση των διμερών ή πολυμερών θέσεων. Διαφορετικά λειτουργούν τα συστήματα διακανονισμού σε πραγματικό χρόνο, όπως το σύστημα TARGET, όπου ο διακανονισμός γίνεται πράξη με πράξη (step by step) και μόνο εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα κεφάλαια ή επαρκής εγγύηση.

No compulsion - no prohibition = όχι υποχρέωση - όχι απαγόρευση. Αναφέρεται στην περίοδο από 1/1/99 μέχρι την εισαγωγή του Ευρώ σαν τραπεζογραμμάτιου και κέρματος. Στο διάστημα αυτό η εισαγωγή του Ευρώ στις πληρωμές ούτε επιβάλλεται ούτε απαγορεύεται. Αφήνεται στη διακριτική ευχέρεια κρατών και επιχειρήσεων. Εξάιρεση αποτελούν οι νέες εκδόσεις κρατικών τίτλων που πρέπει να εκφράζονται στο ενιαίο νόμισμα.

Non-Monetary Financial Institution (Non-MFI) = Μη Νομισματικό Χρηματοδοτικό Ίδρυμα (Μη-NXI). Για τους ενοποιημένους ισολογισμούς διακρίνουμε τους εξής τομείς:

α) Government = Κυβέρνηση με τους ακόλουθους υποτομείς:

- General Government = Γενική Κυβέρνηση. Πρόκειται για μονάδες κατοίκων που δραστηριοποιούνται α) στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών εκτός αγοράς με στόχο την κάλυψη της ατομικής ή συλλογικής κατανάλωσης β) ή/και στην αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος και πλούτου

- Central Government = Κεντρική Κυβέρνηση. Διοικητικές αρχές του κράτους που η αρμοδιότητά τους εκτείνεται σε όλη την επικράτεια με εξαίρεση τις αρχές που διοικούν τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης

- State Government = Κρατική Κυβέρνηση. Θεσμικές αρχές που ασκούν μερικές από τις κυβερνητικές λειτουργίες σε ένα επίπεδο κατώτερο αυτού της κεντρικής κυβέρνησης και ανώτερο της τοπικής κυβέρνησης.

- Local Government = Τοπική Κυβέρνηση. Δημόσια διοίκηση της οποίας οι αρμοδιότητες εκτείνονται μόνο σε τοπικό επίπεδο.

- Social security funds = ταμεία κοινωνικής ασφάλισης. Κεντρικά και τοπικά ιδρύματα δημοσίου δικαίου των οποίων η δραστηριότητα έγκειται στην προσφορά κοινωνικών παροχών.

β) Άλλοι κάτοικοι = κάτοικοι που έχουν το χαρακτήρα μη ΝΧΙ πέραν της γενικής κυβέρνησης. Περιλαμβάνουν:

- Other financial intermediaries = άλλοι χρηματοδοτικοί διαμεσολαβητές. Πρόκειται για μη χρηματοδοτικές επιχειρήσεις και οιονεί επιχειρήσεις (με εξαίρεση τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τα ταμεία συντάξεων) που ασκούν χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση με την ανάληψη υποχρεώσεων, σε μορφές που δεν περιλαμβάνουν νομίματα, καταθέσεις ή στενά υποκατάστατα αυτών, απέναντι σε θεσμικούς επενδυτές εκτός των ΝΧΙ.

- Insurance corporations and pension funds = ασφαλιστικές επιχειρήσεις και ταμεία συντάξεων. Μη χρηματοδοτικές επιχειρήσεις και οιονεί επιχειρήσεις που ασχολούνται κύρια με την κάλυψη ασφαλιστικών κινδύνων και την παροχή συντάξεων και άλλων μορφών κοινωνικής ασφάλισης. Ασκούν χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση σαν συνέπεια της συγκέντρωσης κινδύνων.

- Non-financial corporations = μη χρηματοδοτικές επιχειρήσεις. Επιχειρήσεις και οιονεί επιχειρήσεις μη εμπλεκόμενες σε χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση αλλά κύρια δραστηριοποιούμενες στην παραγωγή αγαθών της αγοράς και στην προσφορά μη χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

- Households = νοικοκυριά. Ιδιώτες ή ομάδες ιδιωτών όπως οι καταναλωτές, οι παραγωγοί αγαθών και οι δραστηριοποιούμενοι στην προσφορά μη χρηματοοικονομικών υπηρεσιών αποκλειστικά για αυτούς τους ίδιους που είναι και οι τελικοί καταναλωτές των προϊόντων και οι χρήστες των υπηρεσιών τους. Στην ανωτέρω έννοια περιλαμβάνονται και τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν τα νοικοκυριά και τα οποία παράγουν αγαθά και υπηρεσίες μη εμπορεύσιμες στην αγορά και απευθυνόμενες σε ιδιαίτερες ομάδες νοικοκυριών.

OCR (Optical Character Reader) = οπτικός αναγνώστης χαρακτήρων. Μονάδα που μπορεί να αναγνωρίζει χαρακτήρες μιας ειδικής τυπογραφικής οικογένειας στοιχείων, όπως για παράδειγμα σε ένα τραπεζογραμμάτιο ή σε μια τραπεζική επιταγή.

Offshore financial centres = εξωχώρια χρηματοδοτικά κέντρα. Ο όρος αποδίδεται στις αναδυόμενες παγκόσμιες χρηματοδοτικές αγορές που λόγω της πλήρους οικονομικής ελευθερίας και του ευνοϊκού φορολογικού καθεστώτος παρουσιάζουν σημαντικά πλεονεκτήματα. Πρόκειται π.χ. για τις νήσους της Καραϊβικής, τις Μπαχάμες, τη Συγκαπούρη, τις νέες Εβρίδες και τη Λιβερία.

Open market operation = πράξη ανοικτής αγοράς. Μία πράξη εκτελούμενη με πρωτοβουλία της κεντρικής τράπεζας στις χρηματοδοτικές αγορές με τις ακόλουθες μορφές: α) αγορά ή πώληση στοιχείων του ενεργητικού χωρίς αναστροφή (outright) τοις μετρητοίς ή προθεσμιακά (spot or forward), β) αγορά ή πώληση στοιχείων του ενεργητικού με αναστροφή (repurchase agreement), γ) παροχή ή λήψη δανείου έναντι εγγυήσεων, δ) έκδοση πιστοποιητικών χρέους της κεντρικής τράπεζας, ε) αποδοχή καταθέσεων.

Opting out = οι ρήτρες παρέκκλισης που περιλαμβάνονται σε πρωτόκολλα συνημμένα στη Συνθήκη του Μάαστριχτ και επιτρέπουν στο Ηνωμένο Βασίλειο και τη Δανία να μη συμμετάσχουν στην ΟΝΕ εάν το θελήσουν.

Outright transactions = άμεσες αγορές ή άμεσες πωλήσεις οι οποίες επάγονται την πλήρη μεταφορά της κυριότητας από τον πωλητή στον αγοραστή χωρίς η μεταφορά να συνδέεται με οποιαδήποτε πράξη αναστροφής στο μέλλον. Το ΕΣΚΤ θα εκτελεί τέτοιες πράξεις μόνο για την εξομάλυνση απρόσμενων διακυμάνσεων της ρευστότητας στην αγορά (fine tuning operations) ή για την προσαρμογή της διαρθρωτικής του θέσης έναντι του χρηματοπιστωτικού τομέα (structural reverse operations). Φέρουν τα εξής κύρια χαρακτηριστικά:

• έχουν τη μορφή της παροχής ρευστότητας (άμεσες αγορές) ή της απορρόφησης ρευστότητας (άμεσες πωλήσεις)

- η συχνότητα αυτών δεν είναι τυποποιημένη
- εκτελούνται μέσω διμερών διαδικασιών
- είναι αποκεντρωμένες πράξεις πραγματοποιούμενες συνήθως από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις διενεργούνται από την ΕΚΤ.
- μόνο στοιχεία του πρώτου καταλόγου (tier-one asset) χρησιμοποιούνται σε αυτές τις συναλλαγές.

Oversight of payment systems = η εποπτεία των συστημάτων πληρωμών που ασκείται από τις κεντρικές τράπεζες. Οι τελευταίες είναι υποχρεωμένες να εξασφαλίζουν την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών της Ε.Ε. και ιδιαίτερα τη μη ύπαρξη προβλημάτων ρευστότητας και αδυναμίας εκτέλεσης των διακανονισμών. Ο όρος oversight χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τα συστήματα πληρωμών. Αντίθετα, για την εποπτεία του τραπεζικού συστήματος χρησιμοποιείται ο όρος banking supervision.

Par price = τιμή στο άρτιο, δηλαδή στην ονομαστική αξία. Ο όρος χρησιμοποιείται για τις εκδόσεις χρεογράφων, όπως επίσης για τη μελλοντική ανταλλαγή τραπεζογραμμάτων της ζώνης του Ευρώ, όπου η ανταλλαγή αυτή θα γίνεται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες στο άρτιο, δηλαδή δωρεάν (χωρίς προμήθεια ή άλλες επιβαρύνσεις). Ο αντίστοιχος όρος στη γαλλική γλώσσα είναι «cours au pair».

Prime rate = το προνομιακό επιτόκιο δανείων που παρέχεται σε τράπεζες ή επιχειρήσεις πρώτης τάξης από άποψη φερεγγυότητας και πελατειακών δεσμών.

Principle of subsidiarity = αρχή της επικουρικότητας. Στη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για τη Συνθήκη του Μάαστριχτ οι προεδρίες του Λουξεμβούργου και των Κάτω Χωρών πρότειναν να αναφερθεί στις βασικές αρχές ο όρος αυτός για τον προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων της ΕΕ και των κρατών-μελών. Σήμαινε ότι η ΕΕ θα επενέβαινε επικουρικά στους τομείς που δεν υπάγονται στην αποκλειστική της αρμοδιότητα εάν οι στόχοι μπορούσαν να πραγματοποιηθούν καλύτερα σε ευρωπαϊκό επίπεδο παρά σε επίπεδο κρατών-μελών. Το ΕΣ του Μάαστριχτ εξειδίκευσε την πρόταση αυτή διευκρινίζοντας ότι οι δράσεις της ΕΕ δεν θα υπερβαίνουν την ανάγκη υλοποίησης των στόχων της νέας Συνθήκης. Ήταν μια ήττα των φεντεραλιστών. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των κεντρικών τραπεζών επικαλούνται συχνά την αρχή αυτή για να μη μεταφερθούν αρμοδιότητες στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Αυτό σημαίνει ότι σε τομείς που η ΕΚΤ δεν έχει αποκλειστική αρμοδιότητα θα παρεμβαίνει μόνο όταν οι στόχοι δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τη δράση των εθνικών κεντρικών τραπεζών. Κατά συνέπεια, θα ασκούνται με συγκεντρωτικό τρόπο μόνο εκείνες οι δραστηριότητες που αυστηρά και αναμφίβολα δεν μπορούν να αποκεντρωθούν όπως για παράδειγμα η διαμόρφωση της νομισματικής πολιτικής. Αντίθετα η εφαρμογή της νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής, η εποπτεία του πιστωτικού συστήματος και η εκτύπωση των τραπεζογραμμάτων θα γίνεται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Αποκεντρωτικό χαρακτήρα επίσης θα έχει και το Διευρωπαϊκό Αυτόματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταβίβασης Ακαθαρίστων Διακανονισμών σε Πραγματικό Χρόνο (σύστημα TARGET).

Profit and loss account = Αποτελέσματα χρήσεως. Στο λογαριασμό αυτό μεταφέρονται στο τέλος του έτους τα υπόλοιπα όλων των αποτελεσματικών λογαριασμών (κέρδη και ζημιές).

RAM (Random-Access Memory) = Μνήμη ανάγνωσης και γραφής. Τύπος προσωρινής εσωτερικής αποθήκευσης, της οποίας τα περιεχόμενα μπορούν να ανακληθούν και να τροποποιηθούν από το χρήστη του Η/Υ. Ονομάζεται επίσης μνήμη τυχαίας προσπέλασης.

Rate = αναλογία, ποσοστό «επί τοις εκατό». Συνδυάζεται με τις ακόλουθες λέξεις: interest rate = επιτόκιο, tax rate = φορολογικός συντελεστής, growth rate = ρυθμός ανάπτυξης, credit rating = η κατάταξη των πιστωτών ανάλογα με τη φερεγγυότητα αυτών, discount rate = προεξοφλητικό επιτόκιο, exchange rate = τιμή συναλλάγματος κλπ.

Repurchase agreements = συμφωνίες αναστροφής. Συμφωνίες με βάση τις οποίες κατατίθεται ένα ποσό ισότιμο με μετρητά για την ανταλλαγή χρεογράφων που πωλούνται από νομισματικά χρηματοδοτικά ιδρύματα σε μια δεδομένη τιμή και με ταυτόχρονη δέσμευση επαναγοράς των ίδιων ή παρομοίων χρεογράφων σε καθορισμένη τιμή και σε καθορισμένη μελλοντική ημερομηνία.

ROM (Read-Only Memory) = μόνιμη εσωτερική μνήμη Η/Υ που περιέχει δεδομένα ή εντολές λειτουργίας που μπορούν να διαβασθούν από το χρήστη, αλλά όχι να τροποποιηθούν.

Rounding guidelines = κατευθυντήριες αρχές στρογγυλοποίησης που ισχύουν κατά τη μετατροπή του Ευρώ σε εθνικά νομίσματα της ζώνης του. Εάν το τελευταίο δεκαδικό ψηφίο είναι μεταξύ 1 και 4 η στρογγυλοποίηση γίνεται προς τα κάτω, ενώ εάν είναι μεταξύ 5 και 9 προς τα πάνω.

Scriptural money = όλα τα είδη χρήματος σε λογιστική μορφή που δεν κυκλοφορούν με τη μορφή τραπεζογραμμάτων και κερμάτων.

Securities = χρεόγραφα. Ο όρος υποδηλοί όλα τα είδη τίτλων όπως είναι τα έντοκα γραμμάτια, οι ομολογίες και τα ομόλογα, οι μετοχές, οι φορτωτικές, τα αποθετήρια, τα πιστοποιητικά αποθήκευσης.

Settlement risk = κίνδυνος διακανονισμού. Ο κίνδυνος που υπάρχει σε ένα σύστημα μεταφοράς κεφαλαίων ο οποίος συνίσταται στη μη πραγματοποίηση του διακανονισμού. Μπορεί να περιλαμβάνει και τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο ρευστότητας.

Solvency risk = κίνδυνος που προκύπτει από την πτώχευση ενός εκδότη χρηματοοικονομικού μέσου ή που οφείλεται στο αναξιόχρεο του αντισυμβαλλομένου.

Structural reverse operations = διαρθρωτικές αντίστροφες πράξεις. Θα χρησιμοποιούνται από το ΕΣΚΤ για να προσαρμόζουν τη διαρθρωτική θέση του συστήματος απέναντι στο χρηματοπιστωτικό τομέα. Έχουν τις εξής ιδιότητες:

- είναι πράξεις παροχής ρευστότητας
- η συχνότητα αυτών μπορεί να είναι τακτική ή μη τακτική
- η λήξη τους δεν είναι εκ των προτέρων τυποποιημένη
- πραγματοποιούνται μέσω ταχέων προσφορών των εθνικών κεντρικών τραπεζών.

Systemic risk = συστημικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος που υπάρχει στην περίπτωση όπου η πτώχευση ενός συμμετέχοντος σε ένα σύστημα μεταφοράς κεφαλαίων ή γενικότερα στις χρηματοδοτικές αγορές, θα παρασύρει και άλλους συμμετέχοντες σε αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους. Οι πτωχεύσεις αυτού του είδους μπορεί να προκαλέσουν σημαντικά προβλήματα ρευστότητας ή πιστωτικών κινδύνων και να απειλήσουν τη σταθερότητα των χρηματοοικονομικών αγορών.

SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) = Εταιρία για τη Παγκόσμια Διατραπεζική Χρηματοοικονομική Τηλεπικοινωνία. Ιδρύθηκε το 1973 από αμερικανικές και δυτικοευρωπαϊκές τράπεζες με έδρα τις Βρυξέλλες. Λειτουργεί ένα παγκόσμιο επικοινωνιακό σύστημα διευθυνόμενο από ηλεκτρονικό υπολογιστή με στόχο την ορθολογικοποίηση των διεθνών εντολών πληρωμής. Τα κυκλώματα του SWIFT θα χρησιμοποιήσει και το σύστημα TARGET.

The Single European Act (SEA) = Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη. Η πρώτη μετά τη Συνθήκη της Ρώμης βασική τροποποίηση και συμπλήρωση αυτής. Προέβλεψε τη δημιουργία της ενιαίας αγοράς με στόχο την ολοκλήρωση αυτής μέχρι την 1/1/1993 και για πρώτη φορά αναφέρεται με σαφή τρόπο στο στόχο της νομισματικής ενοποίησης. Υπογράφηκε την 17 Φεβρουαρίου 1986 στο Λουξεμβούργο και την 28 Φεβρουαρίου 1986 στη Χάγη και τέθηκε σε ισχύ την 1/7/1987.

The year 2000 problem = το πρόβλημα της αλλαγής χιλιετηρίδας που αντιμετωπίζουν τα πληροφοριακά συστήματα. Τα περισσότερα μεσαία και μεγάλα συστήματα Η/Υ, που χρησιμοποιούνται από τις τράπεζες, οργανισμούς, επιχειρήσεις, κ.λπ. ενσωματώνουν λογισμικό που έχει τις ρίζες του στις δεκαετίες του '60 και του '70. Οι προγραμματιστές εκείνης της εποχής, στην αγωνιώδη προσπάθειά τους να εξοικονομήσουν ζωτικό χώρο, άρχισαν να κάνουν περιορισμούς στην απεικόνιση στοιχείων που κατά την κρίση τους ήταν δευτερεύουσας σημασίας. Ένα από αυτά ήταν και το έτος. Αντί να το αποθηκεύουν με τέσσερα στοιχεία (π.χ. 1979), το απεικόνιζαν με τα δύο τελευταία (79). Αυτή η παγκόσμια εφαρμοσμένη πρακτική ελευθέρωσε τεράστιες ποσότητες μνήμης προς χρήση, παραβλέποντας όμως το έτος 2000 και τα επόμενα. Στην ίδια λογική βασίσθηκαν όλες οι νέες εφαρμογές, από τον προσωπικό υπολογιστή έως τα βίντεο και τις οικιακές συσκευές. Η επικείμενη όμως αλλαγή χιλιετηρίδας, αφύπνισε τους ερευνητές της πληροφορικής. Με το παρόν σύστημα ο υπολογιστής δεν θα αντιληφθεί π.χ. το έτος 2005. Θα το παρουσιάσει σαν 05 που αντιστοιχεί με το 1905. Στο χρηματοπιστωτικό τομέα το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα οξύμωμο διότι δεν θα μπορούν να γίνουν αποδεκτά από τους Η/Υ δάνεια που λήγουν μετά το 1999, ενώ ανέφικτος θα είναι ο υπολογισμός των τόκων. Σήμερα για τις συμβάσεις που λήγουν τη νέα χιλιετηρίδα οι τράπεζες κρατούν δεύτερα ηλεκτρονικά αρχεία, αλλά αυτή η εκκρεμότητα δεν μπορεί να συνεχισθεί.

Η προσαρμογή του συστήματος ημερομηνιών (από δύο σε τέσσερα ψηφία) θα απαιτήσει για κάθε τράπεζα ένα έτος και θα κοστίσει συνολικά για όλες τις επιχειρήσεις και σε παγκόσμιο επίπεδο 274 δισεκατομμύρια δραχμές. Η μετατροπή του λογισμικού επιτυγχάνεται σε τρεις φάσεις: αρχική ανάλυση και αρχιοθέτηση προγραμμάτων, μετατροπή του λογισμικού, έλεγχος και εγκατάσταση. Επειδή η επίλυση του ανωτέρω προβλήματος συμπίπτει με τις προσαρμογές ενόψει της ΟΝΕ προκύπτει επί πλέον φόρτος εργασίας για τα μηχανογραφικά κέντρα των τραπεζών και των επιχειρήσεων.

Tier-one asset = στοιχείο πρώτου καταλόγου. Ένα εμπορεύσιμο στοιχείο ενεργητικού το οποίο ανταποκρίνεται σε κριτήρια της ζώνης του Ευρώ που θέτει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Μεταξύ των κριτηρίων είναι η απαίτηση να είναι εκπεφρασμένο σε Ευρώ, να εκδίδεται ή να είναι εγγυημένο από οικονομικές μονάδες εγκατεστημένες στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Ζώνη (ΕΕΑ) και να φυλάσσεται σε μία εθνική κεντρική τράπεζα ή σε ένα κεντρικό αποθετήριο τίτλων της ζώνης του Ευρώ.

Tier-two asset = στοιχείο δεύτερου καταλόγου. Ένα εμπορεύσιμο ή όχι στοιχείο του ενεργητικού που ανταποκρίνεται σε κριτήρια που θέτουν οι εθνικές κεντρικές τράπεζες υποκείμενα και σε έγκριση της ΕΚΤ.

Treasury bills = έντοκα γραμμάτια του δημοσίου, με λήξη στην Ελλάδα μέχρι 12 μηνών και σε άλλες χώρες μέχρι και πέντε ετών.

Treasury bonds = κρατικά ομόλογα μέσο και μακροπρόθεσμης λήξης εκδιδόμενα από την Κυβέρνηση των ΗΠΑ με λήξη από 1 μέχρι 5 χρόνια.

Treasury notes = κρατικά χρεόγραφα βραχυ και μεσοπρόθεσμης λήξης εκδιδόμενα από το Υπουργείο Οικονομικών. Στην Ελβετία η ομοσπονδιακή κυβέρνηση εκδίδει τέτοια χρεόγραφα με λήξη 1 ή 2 χρόνια, σπάνια δε 3 μήνες. Στις ΗΠΑ τίτλοι του κρατικού χρέους εκδίδονται με λήξη συνήθως από 3 μέχρι 12 μήνες. Στη Γαλλία αντίστοιχοί τίτλοι (bons du Tr_sor) έχουν λήξη από 1 μήνα μέχρι 5 χρόνια.

Treaty = η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση που περιλαμβάνει την ιδρυτική Συνθήκη της Ρώμης και τις τροποποιήσεις αυτής (Συνθήκες του Μάαστριχτ και του Άμστερνταμ).

VAN (Value - Added Network) = δίκτυο μεταφοράς δεδομένων που συμπληρώνει τις βασικές επικοινωνιακές λειτουργίες ενός συστήματος πληροφορικής προς εξυπηρέτηση του κοινού. Διαθέτει ικανότητα διόρθωσης σφάλματος μετάδοσης και συμβατότητας μεταξύ διαφορετικών υπολογιστών και τερματικών που μετέχουν στο δίκτυο.

Videotex = ένα αμφίδρομο σύστημα ηλεκτρονικών υπολογιστών που διαθέτει αποθηκευμένες σελίδες με κείμενα και σχεδιαγράμματα προβαλλόμενα σε τερματικές οθόνες. Για παράδειγμα, οι τράπεζες μπορούν μέσω του Videotex να παρέχουν στον Η/Υ του πελάτη τους πληροφορίες για την κίνηση λογαριασμών, τις τιμές συναλλάγματος, τα επιτόκια καταθέσεων και χορηγήσεων, κ.λπ. Από την άλλη πλευρά, ο πελάτης μπορεί να επικοινωνεί με την τράπεζα για να παράσχει τις δικές του πληροφορίες. Πιο εξελιγμένο σύστημα αποτελεί το home banking όπου π.χ. μια επιχείρηση μπορεί όχι μόνο να λαμβάνει πληροφορίες από την τράπεζά της, αλλά και να δίνει μέσω Η/Υ εντολές σε αυτή για τη διενέργεια πράξεων.

Zero-coupon bonds = ομόλογα χωρίς μερισματοαποδείξεις. Εκδίδονται σε τιμή κάτω της ονομαστικής αξίας και η διαφορά αυτή αποτελεί την απόδοση του τίτλου.

Zero-hour clause = ρήτρα μηδενικής ώρας. Μία διάταξη στην πτωχευτική νομοθεσία μερικών κρατών με βάση την οποία η δικαστική κήρυξη της πτώχευσης έχει αναδρομική ισχύ και ανατρέχει στις 00.00 της ημέρας έκδοσης της απόφασης. Στα συστήματα πληρωμών αυτό σημαίνει ότι όλοι οι διακανονισμοί που έγιναν μετά τα μεσάνυχτα ανατρέπονται. Ήδη στην Ε.Ε. η διάταξη αυτή καταργείται.